

Изази 1., 10. и 20. сваког месеца.

Цена је на годину 4 фор., на по 2 фор., на четврт 1 фор. — За Србију и стране земље на годину 5 фор., на по 2 ф. 50 нов. на четврт 1 ф. 30 новч.

У ПАНЧЕВУ 20. ЈАНУАРА

1872.

Дописи нек се шиљу обашка на ур днештво, а предплата на администрацију „Жиже“ (старчевачка улица бр. 1168.). Рукописи се не враћају. — Ко жели вересију, жели пропаст листу.

ЗА СРЕЋНА ПУТА.

Анбелићу, враже мали, ко те створи? од чегали?
Дал од злата ил од сребра, ил вуговог левог ребра. Л. К.

Ветар, зима, пути клети —
Куд ћеш на пут, оче „свети“?
Куд по ветру, снегу, *блату!* —
Каква ј' нужда, каква сила —
Сад је сваком кућа мила,
Свака ј' тица у свом јату.
Шта те гони пртит' пута
Де ни *вучја* нема трага?
Снег, ко покров презирања
Завејо је вучје стопе
Некадањег *маширања*.

Та каква је нужда љута
Да се сада лањаш пута?
Зар те није стра од ветра,
Оштра ветра, који брије?
Та још може бити чуда
И *кораве Анђелије!*
Ветар, зима, пути клети —
Куд ћеш на пут, оче „свети“?
— Ил је можда нужда прека —
Народ стигле ране љуте,
Те је упр'о очи у те
Па од твоје руке чека

Тешком болу брза чека?
Онда иди, онда лети,
Иди, лети, оче „свети“ —
Шта су снези? Шта су смети?
Шта ј' беснило врага клети?
Ти им мораш одолети.
Иди, оче, — иди, мати,
Благослов те српства прати,
Он ће теби снаге дати,
Иди брзо, па се врати —
Ми ћемо ти спасом звати.

Али, „оче“, „свештениче“,
„Достојниче“, „праведниче“,
„Један божи угодниче“,
Заклетниче, — самртниче,
Народ нешто друкче виче...
Ако ј' тако ко што веде
(Куку, леле!)
Пре нег поћеш на пут криви
И на савет нечастиви,
Пре нег поћеш међ Мађаре

Скини свете адићаре:
Камилавку с *русе* главе,
И одело светог Саве,
Распетије скини с груди...
Међ Мађарма има људи,
Који само туђе газе,
Ал свој образ брижно пазе,
Радо јаше туђе кљусе
Ал издајства — гнушају се.
Па кад виде, шта си, ко си,
Шта те води, шта те носи,
— Српска клетва, српски јади —
Може когод
Да се *влади*.
Па би била љага чину
И срамота за аљину,
Стид би био руву светом,
Спаситељу разапетом
Да се каква боља душа
На издајство твоје сгнуша,
Да са места свога скочи,
Па ти пљуне међу очи.

Змај.

Нашим вернима тамо и овде!

Мило нам је што међу нашим поданицима опажамо дух шале и добронамерне критике наши државни послова.

Кад је изишао први број „Жиже“, свет се узбекнуо.

Кад је изишао други број, још није могао нико к себи да дође.

Кад је изишао трећи број, добијемо оваки телеграм из Србије

„Змале! Слабо бомбардираш!“

Кад је изишао 4. број дође телеграм (све из Србије):

„Змале! Слабо бенеташ!“

После 5-ог броја:

„Змале! Зар се тако бомбардира?“

После 6-ог броја:

„Змале! Зар се тако бенета?“

После 7-ог броја:

„Змале! Та ти си некад боље бомбардирао и боље бенетао!“

Добро, добро. Разумемо вас, Наши верни! Ал што се тиче слабијег бомбардирања и бенетања јављамо вам, на утеху вашу, да ми нисмо изгубили ни *Бомбардију* ни *Бенецију*. Ми смо још и сад велика сила првог реда. Ал досад нам је главна политика била, да се што већма опријатељимо са свима поданицима Нашим, мирољубивом политиком Нашом. Да се тако још већма ојачамо. Да се покажемо и у благодсти Нашој. А подпомугнути подпором вашом, да можемо што силније загрмити ако наступи време за грмљавину. Ал сад и увек ћемо се обзирати по могућству на сва праведна зактевања ваша.

Обер-Обешенаковић
министар председник.

Будалмина Змале
император Жижје.

Рамташа Рамташевић
министар грађевине.

Нове судије.

Како се нама допадају нове судије, то наравно Маџари не питају, — ајде дакле да ми запитамо како се Маџарима допадају? — „Üstökös“ вели на једном месту: *Бак* и *Бито* купили су своје чиновнике по кафанама; *Бак* је покупио *келмере*; а овај други *лумпове*.“ (Обзирући се на Вац, морамо унапред овде признати, да је „Жижа“, са свим другог мњења).

Даље доноси „Ü.“ једно писмо свога хиреш Зебулона. То писмо овако гласи:

„Tekintetes barátom uram! Хеврека! Нашао сам! А шта сам нашао? Нашао сам приседничку столицу моме дражајшем зету. То нам је донео „кресткиндл“. Мој је зет постао судијом. — Но, од кад се Христос рађа, још се никад није родио на већу штету Чивутима, него што је ове године! — Док само дођу у канџе мога зета, онда ће тек осетити како се кожа дере. — Јао, како сам сад задовољан и спокојан! Јао, како је страشان лумпацијус тај мој зет! Куд је год дошао, свугде су га изцакали; што му је год пало шака, то му се за шаке прилепило; страشان је лопов; једина му је лепа страна што је врло побожан, прави светац, јер сваке седмице празнује он по шест недеља, у које дане ништа не дела, а седми му је дан Blaumontag.

Ал ме је и муке стало док сам га протурио.

Није доста што сам министру за љубав држао орацију у поштованом дому, кад дом није био присутан; — што сам министровом слуги поклонио ремондир сат од правог талмовог злата, а послужавци ехте брилијантен лумк од *пierre de Strass*; — није доста што сам зета натенто да прави бакљаду феишпану, да израдира из своји тестамонија III. класу, па да умете *Eminens ex omnibus*; што сам кредиторима његовим платио интерес унапред на три месеца, само да не праве ларме до божића, док наименовање не црође; — што сам хуљи дао сведочбу

ПРОСИДБА.

1. АКТ. ЗБИВА СЕ КОД КАВГИЋА У КУЋИ.

Отац и кћи.

От. Но Роксо, како ти се допада тај Туцаковићев син?

Рок. То је баш један гемајн младић, помислите отац први пут у нашој кући па запалио цигару, и тако је задимио да сам морала изићи да се умијем, иначе би ми сво лице поцрнило. —

От. Но то је безобразлук, младожења — па пуши. Па шта си му ти на то рекла?

Рок. Ја сам му казала да то није „билдунг“, но да је то „гемајн“; — а он ми на то пуне очи дима напуни и запита ме: како се та реч „гемајн“ на немачки каже? Видите драги оче, још ни толико не зна да је то баш немачки речено. То је све још ништа, ал је он и картар, непрестано ми приповедаше о некој црвеној дами.

От. Добро голубице татина, писаћу ја његовом оцу, да од сватова нема ништа. (На ово га Рокса пољуби у руку и отиде).

2. АКТ.

Кавгић сам.

(Звони љутито и виче што год може).

Глишо! ој Глишо!

Глишо (слуга, који је наглув). А што ме вичете толико, ево ме!

Кав. Јеси чуо и твога је доста. Више да ми ниси тако одговарао јер ћеш добити. Јеси ме разумео?

да је *честит човек*; — него сам морао и то *изипионирати*, ко је још бацио око на ту столицу из наши предела? Па онда дај шиљи министру тајне денунцијанте, који ће тима конкурентима ногу подметуги. За једног рекосмо да је арамија, за другог да је подмитљив, за трећег да је до грла задужен, за четвртог да је пијанац; а за свакога додадосмо да је кортеш, клеветуша левичарске партије. Овај је разлог био најважнији, нејспасоноснији. И тако се растопише остали конкуренти поред мога зета, и мој зет остаде узвишен као главица купуса кад се око ње снег растопи. — Ох колики ми је камен са срца пао! Неће више обешенаковић висети о мом врату, viseће о државном и о свом врату. Сад нека га вешају, не марим, само кад су га изабрали за судију.

Но ђала богу! Сад смо већ стекли судија, који ће нас бранити од лопова; — сад само не знам ко ће нас бранити од судија? Хм! — Слуга сам понизни. Талероши Зебулон.“

Верност превода одостоверава. сам
Будалина Змале с. р.

Сан и јава.

Под прозори двора твога развио сам љубви крила,
Ту сам лио горке сузе без сведока — ноћ је била.

Уздисо сам као зефир, — јер сам залуд горе гледо;
А кад ме је врат заболо, ја на твоју клупу седо.

Седео сам, заспао сам, не знајући да већ сивам, —
Коза сива о купусу — а ја сивам да уживам:

Ти си сишла, љубила ме, по срцу ми чепркала —
„Та не мој ми срце изест, хијацице моја мала!“

А ти тераш твој несташлук, у тишини доба глува;
У ребро ме гурну јако, повуче ме за два ува.

Ја се прену, нешто реко, а ти па то: „Но вас сокт ер?“ —
Јао, то није моје злато — већ ме с клупе трза — *боктер!*
Сан Хопанза.

Гл. Шта?

Кав. То што ти кажем.

Гл. Ко ме да кажем?

Кав. (продересе). Врагу се торњај испред моји очију (слуга одлази).

3. АКТ. КАВГИЋ САМ.

(Хола замишљен.) Ја не знам шта да радим с овим мојим дететом? Туцаковић има приличног капитала, али која вајда кад му је син прост, па још и картар! — Хм! хм! ја је не смем силом натеривати — — — што му драго, ја ћу писати мом пријатељу Туцаковићу све шта је у ствари, па куд пукне.

4. АКТ. ГЛИШПА И ПРЕЂАШЊИ.

Гл. Свршио сам г сподару.

Кав. Шта си свршио?

Гл. Отворио сам кочину. Како се крмача дочекала авлије, одма је уватила једно пиле.

Кав. (љутит замуњује шаком). Еј магарче, а ко ти је то казао?

Гл. Та како је нисам мазао, кад сам јој ногу пребио:
Кав. Торлаче тебе треба у шпитаљ.

Гл. Зар има и за свиње шпитаљ?

Кав. (увати га за уши). До врага ми се испред очију вуци, да ми више ниси у собу завирио имам ја сад друга посла (слуга отиде а Кавгић седне и напише Туцаковићу).

Стечај.

Овим се расписује стечај на место бележњака у селу Grenzer-овци, у вилајету Дармарском. Са овим је *тесно* скопчана плата у готовом новцу 240 фр. годишње (или 68 новч. на дан); слободан стан у дудари, четрдесет папуча дувана, две луле и један камиш. Даље има три центе крађене сланине, седам тепсија обарене гужваре, два пара наглавака, бесплатно бријање и најпосле фрај пецање рибе, т. ј. ако сам гљисте накопа.

Од проситеља се иште:

1.) Да није Србин (јербо је село српско).
2.) Да се у војничкој служби у уставности извежбао и да је највише до велбаба дотерао.

3.) Да је најмање двапут у *итокхаузу* био и стекао појма шта је то *итокфинстернис* и *итокфши*.

4. Мора лекарском сводочбом доказати, да му је забрањено пити воду.

5.) Да зна добро ноктарити, како би што пре замршене општинске рачуне на чисто извео. Ко је момак за деверство, нека се до поноћи овој *славној* општини пријави. — Тупоглавић председник. Звекановић перовођа

б—р.

Једној госпожи.

Лепа је и мила
Твоја кучка „Лила„; —
Што ју љубиш, цмачеш,
Знак је лепог густа;
Ал се судиш како „Лила“
Љуби твоја уста!

(Лесинг).

СИТНИЦЕ.

Кад је оно отац Н. добио црвен појас путовао је по оближњим селима па дође и једном своме сопароку У. З. на конач. Овај чим је видео оца Н. тако и сам осети неку жеђ и викне жени: „Севај, Тино, у подрум по вино! Донеси нам добра бела“.

На то домаћинов синчић, који донде још никад није видео поца са црвеним појасом, викне из запећка: Мамо, немој бела, донеси шиљеја, овај поца има *цивен тибу*.

Учитељ предавао ђацима, да је Бог свугде и на сваком месту. На то устане један мали ђак и зашита:

5. АКТ. ЗБИВА СЕ У КУЋИ ТУЦАКОВИЋА.

(Туцаковић сам седи и чита писмо).

„Драги пријатељу!“

„Мени је врло жао што се нисмо ближе опријатељити могли, али ваљда није суђено. Твој се син није „умео допасти мојој Рокси. Мораш мислити, тако се заборавио, да јој је пушећи непрестано дим у очи пуштао; осим тога он јој је приповедао о картама, — а тако се „богами данас не проси девојка. Дакле од сватова нема „ништа!“
К а в г и њ.

(Туцаковић прочитавши ово писмо луци ногом о тле, и повиче:)

Неваљали Милоше, зар се тако млади удвара! Кад сам ја твоју матер просио, ја нисам пред њом кинути тео, бојећи се да се не орамотим — а гледај ти њега! Бадава, овај ти је младеж јако покварен, притерује у сваком погледу. —

6. АКТ. МИЛОШ И ПРЕЂАШЊИ.

М. Шта је вама оче, као да сте нешто зловољни?

От. Реци ти мени, како ти се допала Кавгићева ћерка?

М. Да вам истину кажем, неће бити ништа од сватова.

От. Како то?

М. Девојка ми се види покварена, а прилично је и језична.

От. Имаш ли ти томе доказа?

М. Како да немам кад сам се сам уверио. Та вам у разговору трпа све швапске речи, ваљда тиме оће да по-

— Јели Бог и у нашем подруму?

И тамо је, дабогме; одговори учитељ.

Ђак се на то насмеје и рече: Ал ми немамо подрума.

Д. б.

Судија. Ви сте оптужени да сте путнику Н украли торбу. Чиме се браните?

Оптужени. Ја сам ишао на то да олакшам и њему и себи.

(„Ў“)

Седела два Пијуковића, отац и син при чаши вина па баш онако бачки пијуцкаше, канда им је то занат. Наједаред отац рече:

— Море, деране, ала га ти сучеш; канда си сунџер прогут!

— Па тако сам научио од оца.

— Јест', деране али „quod licet Jovi, non licet bovi!“

— Не велиш рђаво бабо, „sed a majore discit arare minor“.

— Е па у твоје здравље, сине, кад си тако досетљив.

Један ђорав клијенат запита при расправи своје партице адвоката: „како стоји наш посао?“ — „Као што видите,“ одговори му адвокат.

М. П. Ј.

Кад сам био давно некад у Б. запитам једног пријатеља: колко је сати? „Код мене је пола 10, ал треба да знате да наши сати иду за 50 година касније“ — то је био одговор.

Плакат.

Честитам ти, српско хрватски народе, што си у последње време постао највишим апелационим судом. Сам краљ апелује на тебе, да пресудиш јели онај Раухов нерастерани, или овај несаслушани сабор био израз народни и земаљски интереса?

Беспристрани, самостални, неумитљиви највиши апелациони суде, — народе, — краљ иште од тебе пресуду! Сад, ако никад, имаш и право и дужност да покажеш сву оштрину гњева свога онима, који би се усудили покушати, да те било митом било обећањем, било претњом или другим чим заведу са пута судске ти независности и самосталности.

Жижа.

каже да је васпитана српкиња!? А да је језична и о томе сам се уверио, кад сам год о српској литератури говорио увек је зевала а при зевању се показује и језик у својој светлости. А шта би било да сам се још с њом свађао?

От. Ево види (пружи му писмо) њен отац пише да се није умео допасти Рокси.

М. (чита писмо). Што се пушења тиче, то сам зато чинио, јер сам видео да јој се образи стакле, па сам се баш тео уверити јесу ли масни, — и уверио сам се. Морала је сирота Рокса напоље ићи да се умије, па сам онда тек приметно да јој образи изгледају као неповлаћена њива. А што пише да сам о картама говорио то је баш чудновато. Ја ништа друго нисам говорио, но само о беседи, како сам се провео са неком црвеном дамом. А фрајла Рокса мора да често размеће карте, кад се таки на карте сетила.

От. (увати га за руку). Оди сине да те пољубим, та ти си паметнији можда и од самог мене. Сад само гледај, да се што скорије с другом бар ожениш!

М. Ја држим да не треба да хитим са женидбом, јер што дуже чекао будем васпитанију ћу српкињу добити.

От. Како то?

М. Ево сад имамо два српска виша девојачка завода, у Новом Саду и у Панчеву. Зар и то још не знате!

От. Е мој сине, ако ти из тих завода невесту чекао будеш, остаћеш ти, мој синко, још дуго младожења: — јер док то мађ. министарство одобри, па после док се изради план наставе, ту треба времена; а дотле ако не оматориш можеш лако умрети.

б—р.

Молим вас, прочитајте овај телеграм!

„An den Gemeinderath von Wien zu Handen des Bürgermeister Dr. Felder. — Das tiefste Beileid zu dem schweren Verlust, den Wien durch den Tod seines grossen Dichters Grillparzer erlitten. Vom deutschen Geselligkeits Verein in Pancsova.*)

* * *

Молим, прочитајте га још једаред!

„An den Gemeinderath von Wien zu Handen des Bürgermeister Dr. Felder. — Das tiefste Beileid zu dem schweren Verlust, den Wien durch den Tod seines grossen Dichters Grillparzer erlitten. Vom deutschen Geselligkeits-Vereine in Pancsova.*)

* * *

Неправо вам је, јелте, што сте морали овај телеграм двапут читати? Ал сад бар можете појмити како је било бечком градоначеонику Дру Фелдеру, кад су га у један сат по поноћи из најтврђег сна алармовали. Он је сиромачело држао да је већ Дунав излио и по Беча потопио, ил да се какав страхан пожар догодио, — ал не, морао је устати да овај *хитни* телеграм прочита. Овај телеграм имао је то лепо својство да је др. Фелдер прочитавши га таки сместа заспао. Ал јесте, после по сата куцају опет на прозору; опет стиже овај *исти* телеграм од *истога* веселог друштва панчевачки немаца. Др. Фелдер мора опет да устане да га чита. После није више ни легао у надежди да ће то сад тако све до зори ићи.

Бадава, — види се да су браћа Немци на опрезу. А ми Срби, баш као и др. Фелдер, знамо само спавати и ркати.

(Види N. Fr. Fremdenblatt. Morgenausgabe од 27 p. Јануара.)

Новости.

Прва благородна населбина, која би се у банатској граници на дивљи српски изданак накалмила, зваће се, као што чујемо: „Andrasynaden.“ Ох, како је жељно очекујемо!

Ови дана донеће дотични министар у мађарском сабору предлог, да се у Н. Саду подигне још једна владина Српска Матица и још једно владино српско позориште.

Брат Светозар Марковић *тражи се* у Београду а *налази се* у Новом Саду. Де ли се боже тражи, де ли се налази лична слобода?

М о л и м

на јавно питање које је светла „Жижа“ у 8 броју запитала ја знам да рачунам.

Кад се учитељу који на јутрење не дође 5 фор. от плате одбије, то треба по мом црквењачком рачуну оном попи који у пола вечерња расрђен одежду збаци и кући оде, забранити да за 40 година о великим и о малим празницима не узима крајцаре од мирносања.

Један пензионат црквењак који не ужива пензију.

*) „Општинском већу у Беч преко градоначеоника дра Фелдера. Наше највеће саболовање ради тешка губитка, који осети Беч смрћу свога великог песника Грилпарцера. Немачки геселикјатсферајни у Панчеву.“

П о з и в.

Овим позивамо све Србе, који под нашим благословом стењу, да нам назначе шта им све треба, како не би у погрешку пали, да им и ноотице жељу изпунимо. Уједно нек нам најгачније назначе: шта им не треба, шта би им де на штету бити могло, па ће се ова влада постарати, да им то све о владином трошку (ал њивим новцем), што пре подигне.

Magyar Kormány.

Тута (Чита немачке новине) Das Reserips las Bannus Bedeković mit bedeckten Haupte. —

Фура. А да је место Бедковића Раух бан, онда би ваља морало стојати: mit rauchendem Haupte!

Т. Дојакошњи комесари с којима су Срби имали посла мора да су били све *арабићи*.

Ф. Како то?

Т. Тако то, јер сад ћемо први пут добити *Без-арабића*.

Т. Андрашија је говорио: Моја је политика према Хрватима у једној руци држати бич а у другој зоб.

Ф. Па лепо. Кад Андрашија умре онда може његов кочијаш на његово место доћи, па нећемо никакву разлику приметити. Тако ће и он знати

Т. Бога ти, шта су то магнати?

Ф. Магнати или боље речено магнети, то је тако нешто што гвоздене ствари себи привлачи.

Т. А? Зато дакле мађарске жељезнице кривудају и иду куд не треба, што и' мађарски магнати на своја добра привлаче.

Ф. Свјачески.

П О Ш Т А.

І. УРЕДНИШТВА.

Дон бубета. Опет из „Fliegende Blätter“, и то још из последњи бројева, који су сваком познати! Та ми добре прераде и преводе радо примамо, ал о чему држимо да је већини читалаца познато, не можемо примити. Зато од XVI. послатм ситница улази само једна. Покушајте што и сами написати; можда ће вам поћи за руком. **Чичкија и Петља.** Да је „Szegény ember“ и најпознатија личност у српству, па опет не би заслужо више од две-три строфе, — а са вашим прилогом изпунили би две пуне стране. Чудимо се како силни (тма тем) наши дописници не сватају какву паду и сатиру ми држимо за умесну. **В-у-к-и.** Ви сте канда млад човек и гимназиста у НС. — А бога вам, дал ви заиста држите да сте дорасли да врећате Л. К., — Т. Х. и т. д.? Остављамо вам да после 3—4 године сами пресудите јесмоли имали право што нисмо примили.

ІІ. АДМИНИСТРАЦИЈЕ.

У Брагујевац. Примилисмо накнадно 36 гр. — Ј. Б-у шаљемо још једаред све бројеве које имамо. Не знамо како сте ви ишли у нашој опомени „подмеја“; администрацију Жижину сматрајте као озбиљна привредника, која се не подмева, већ вам зафаљује на труду. — = Спир. Богдановићу у Книни. Ми смо послали 1 фр. уредништву Буњевачки новина.

ГГ. који су преко уредн. овог листа подпомегли брата Љ. М. у невољи, зифаљујемо овии у име његово.

Новце смо дотичном послали и то: од г. Бр. Рајића 1 фр., Саве Леовића 1 фр., Ил. Тишме 1 фр., Ст. Јанковић 50 новч., Н. Павловића 50 новч., Јов. Павловића 5 фр., К. Максимовића 1 фр. Др. Љ. Ненадовић 1 рубљу.